

Jiří John: Miliardy sem, miliardy tam. Však on to daňový poplatník stejně zaplatí

- CZ24 News | 15. prosince 2021

ČESKO: Politici mohou způsobit další velký a drahý průšvih. Dostavba jaderné elektrárny Dukovany pohledem normálního občana.

Vláda by si měla o technických a ekonomických otázkách nechat poradit od odborníků. Bohužel mezi poslanci takoví nejsou, a i racionálně uvažujících politiků je jako šafránu.

O zhotoviteli jaderné elektrárny by měla rozhodovat vláda na základě standardních kritérií – bezpečnosti, spolehlivosti, ceně, návratnosti vložených investic, referencí dokončených a již provozovaných staveb,....

Vypadá to, že poslední jmenované kritérium ustoupilo „politice“. Je možné, že nás vláda kvůli „ideologické čistotě“ zahнала do průšvihů, který celou stavbu značně prodraží a prodlouží její dokončení.

Svědčí o tom i nedávné „divadélko“ s 7 let starým výbuchem v muničáku ve Vrbětích (<https://johnjiri.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=769342>).

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

V technické úrovni reaktorů, které připadají v úvahu, velké rozdíly nejsou. Moderní reaktory III+ generace nabízejí všichni uchazeči. Důležitým kritériem jsou i reference o obdobných stavbách realizovaných uchazečem. Připomenu pár „úspěchů“ firem, které budou osloveny k podání nabídky na dostavbu elektrárny v Dukovanech.

Areva finský blok Olkiluoto 3 snad dokončí po 17 letech, místo po plánovaných 4 letech (Reaktor EPR). Siemens z konsorcia už před lety vycouval. Stavba byla zahájena v r. 2005 a měla být dokončena v r. 2009. Finský jaderný regulátor byl nedávno požádán o povolení ke spuštění bloku.

Ze smluvní ceny 3 miliard € (stavba na klíč) cena vzrostla zatím na 8,5 miliard €. Ukončení slibují v r. 2022. Od záměru stavby 4. bloku stejné konstrukce finský investor ustoupil.

Ve Flamanville ve Francii staví EdF od r. 2007 a není dosud dokončeno (Reaktor EPR). Naposled se objevil průšvih s vadnými svary, který stál hodně peněz a další zpoždění. Původní náklady na stavbu podle elektrárenské společnosti EdF měly být 3,3 miliardy € a elektrárna měla být uvedena do provozu v roce 2012. V r. 2018 se náklady odhadovaly na 10,5 mld. €. Ukončení stavby se odhaduje v

r. 2023.

Americký Westinghouse zbankrotoval v r. 2017, což vedlo ke změně vlastníka firmy a prodloužení stavby rozestavěných bloků 3 a 4 (reaktor AP1000) elektrárny Vogtle o roky a zdražení z 14 miliard USD na odhadovaných 25 miliard USD. Zatím se předpokládá dokončení bloků 3 a 4 v r. 2022. Stavba byla zahájena v r. 2013.

Skutečného koncového vlastníka firmy Westinghouse politici nezmiňují. Není jednoduché ho dohledat, protože zejména investiční fondy se nechlubí svým majetkem a vlastnictví je skryté řetězením firem nebo podílů v nich, kdy jedna firma vlastní druhou, ta třetí,... Stopy vedou až do.... Že by bezpečnostní kritéria najednou neplatila? Nebo jsou politici a BISka příliš líní hledat?

Problémy, které vedly k prodloužení doby výstavby a prodražení, uvedené výše (a prý i ve slovenských Mochovcích) byly částečně způsobeny i tím, že zhotovitelé nemají stabilní dodavatelské řetězce. V tom má výhodu Rosatom, který dodal a dodává největší množství bloků VVER1200. Skoro sériová výroba mu umožňuje, aby se firmy zúčastněné na výrobě i stavbách učily z chyb udělaných v minulosti a neopakoval je. Získané vědomosti se tak neztratí. Slibuje, že za 5 let od zahájení betonáže jaderného ostrova bude elektrárna dokončena. To zatím jiné firmy nejsou schopny splnit. Tyto reaktory Rosatom postaví i v Evropské unii. Jeden blok VVER1200 ve finské elektrárně Hanhikivi a dva v maďarském Paks.

Naši politici Rosatom vyřadili z okruhu poptaných uchazečů a hodlají poptat i uchazeče, kteří nemohou předložit žádnou referenci o úspěšně dokončené stavbě v zahraničí, což bývá standardní podmínka účasti v tendru.

Když se uváží, že jen získání stavebního povolení trvá několik let, tak je už čas, aby se s přípravou stavby v Dukovanech začalo. Není jednoduché nastudovat a schválit statisíce stran, které projekt má.

I Rosatomu se někdy nedaří. V Bělorusku se psalo o problémech, které vedly k odstávce těsně po spuštění bloku v elektrárně Ostrovec. Prý „odešly“ transformátory italské výroby. Nahrazují je ruskými.

Naši politici si budou muset zodpovědět i otázku, zda připustí, aby se stavby zúčastnily i firmy jako Moravskoslezská armaturka nebo Škoda jaderné strojírenství, které jsou ve vlastnictví občanů Ruska.

Jestli ano, tak proč neoslovit i Rosatom? Zavání to schizofrenií... To asi bude pro některé politiky největší problém. Případným zvýšením ceny a prodloužením výstavby si pravděpodobně moc lámat hlavu nebudou. Už mnohokrát se ukázalo, že souhlas s prodloužením doby výstavby a prodražením stavby oproti předpokladům pro některé na rozhodování zúčastněné neznamena ztrátu. Naopak, rozhodovat o uhrazení dodatečných nákladů z peněz daňových poplatníků může být velmi „zajímavé“. Hodně se prodražil např. tunel Blanka.

Pár odkazů, kde je podrobněji popsáno i výše uvedené:

<https://oenergetice.cz/jaderne-elektrarny/tvo-pozadala-povoleni-ke-spusteni-finskeho-jaderneho-reaktoru-olkiluoto-3>

<https://oenergetice.cz/elektrarny-evropa/spusteni-tretiho-bloku-jaderne-elektrarny-vogtle-usa-bude-odloženo-zacatek-roku-2022>

<https://temelin.cz/aktuality/ekonomika-jadra/slabiny-uchazecu-o-vystavbu-reaktoru-v-cr-westinghouse>

?

https://en.wikipedia.org/wiki/Vogtle_Electric_Generating_Plant

<https://www.osel.cz/11541-jaderna-energetika-v-roce-2020.html>
<https://www.obkjedu.cz/aktuality/zpravy-z-jaderne-energetiky-k-13-11-2020/>https://cs.wikipedia.org/wiki/Jadern%C3%A1_elektr%C3%A1rna_Flamanville
https://cs.wikipedia.org/wiki/Jadern%C3%A1_elektr%C3%A1rna_Olkiluoto
<https://temelin.cz/aktuality/ekonomika-jadra/slabiny-uchazecu-o-vystavbu-reaktoru-v-cr-westinghouse>
?
https://en.wikipedia.org/wiki/Vogtle_Electric_Generating_Plant
<https://www.osel.cz/11541-jaderna-energetika-v-roce-2020.html>
https://temelin.cz/images/PDF/prilis_drahy_atom.pdf
<https://www.obkjedu.cz/aktuality/zpravy-z-jaderne-energetiky-k-22-1-2021/>

AUTOR: Jiří John